

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (अनुसूचित
जाती/अनुसूचित जमाती) उद्योजकांसाठी
विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजना

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्र.साप्रोयो-२०१५/प्र.क्र.१३३/उद्योग-८
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक - ११ फेब्रुवारी, २०१६,

प्रस्तावना

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे १२५ व्या जयंती निमित्त राज्यातील अनुसूचित जाती /अनुसूचित जमाती उद्योजकांना उत्तेजन देऊन त्यांना स्वयंपूर्ण व आर्थिक दृष्ट्या स्वावलंबी करण्याच्या उद्देशाने नवीन योजना कार्यान्वीत करण्याबाबत लगतच्या अन्य राज्य जसे आंध्रप्रदेश, मध्यप्रदेश व तेलंगना यांनी उद्योजकांसाठी केलेल्या धोरणांच्या अनुषंगाने राज्यासाठी देखील धोरण प्रस्तावित करण्याचे निर्देश मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी दिले आहेत.

२. राज्यातील उद्योगांचा दुर्गम व अविकसित क्षेत्रामध्ये प्रसार व चालना देण्यासाठी राज्य शासनातर्फे या भागात स्थापन होणा-या नवीन /विस्तारीत उद्योगांना प्रोत्साहन देण्याकरीता सन १९६४ पासून सामुहिक प्रोत्साहन योजना राबविण्यात येत आहे. राज्य शासनाने नुकतेच नवीन औद्योगिक धोरण २०१३ घोषित केले असून त्याद्वारे शाश्वत औद्योगिक विकास साध्य करण्यासाठी विविध नाविन्यपूर्ण उपक्रमाद्वारे राज्यातील औद्योगिक वाढीसाठी सुयोग्य वातावरण निर्मिती करून जागतिक स्तरावर स्पर्धात्मक स्थान प्राप्त करून देणे अभिप्रेत आहे. याच बरोबर राज्य शासन समाजातील विविध सामाजिक रित्या मागास गटाचा अनुसूचित जाती/जमाती उद्योजक विकास करण्यासाठी देखील कटिबद्ध असून त्यांना औद्योगिक वाढीच्या मुख्य प्रवाहात सामिल करून घेऊन शक्य होईल. यास्तव सर्व समावेशक प्रगती व आर्थिक विकास साध्य करण्यासाठी उद्योजकांसाठी विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजना प्रस्तावित करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय -

प्रस्तावित विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजनेतर्गत सद्यस्थितीत अस्तीत्वात असलेल्या सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३ आणि उद्योजकीय विकास योजनेचे लाभ व त्या व्यतीरिक्त अन्य सवलती देण्याचा मानस आहे. प्रस्तुत योजनेतर्गत अनुसूचित जाती/जमाती या प्रवर्गातील उत्पादन व माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यभूत सेवा क्षेत्रातील उद्योजकांना लाभ अनुज्ञेय राहतील.

अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती उद्योजकांसाठी विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजनेचे ठळक वैशिष्टे खालील प्रमाणे राहतील :-

१) उद्योजक - व्याख्या

- एकल मालकी घटक (proprietary unit) २) अ.जा/अ.ज उद्योजकाचे १०० टक्के भाग भांडवल.
- भागीदारी घटक- भागीदारी घटक ज्यामध्ये अ.जा./अ.ज. उद्योजकांचे १००% भाग भांडवल.
- सहकारी क्षेत्र - सहकार कायद्यातर्गत ज्या नोंदणीकृत सहकारी संस्थेमध्ये १०० टक्के अ.जा. अथवा अ.ज. प्रवर्गातील उद्योजकांचा किंवा दोन्हीचा समावेश असलेली संस्था

ड) खाजगी /सर्वजनिक लि. घटक ज्या घटकामध्ये अनुसूचित जाती /अ.ज प्रवर्गातील उद्योजकांचे भाग भांडवल किमान १०० % असेल अशी कंपनी (सदर भाग भांडवल सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३) अंतर्गत कार्यप्रवण (operative) कालावधीमध्ये देखील कमी करण्यात येणार नाही.

२) योजनेची व्याप्ती

अ) सदर योजना उत्पादक उद्योगांना लागू राहिल.

ब) शासन निर्णय उद्योग विभाग, दि.१.४.२०१३ अन्वये विहित सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३ च्या मार्गदर्शक तत्वातील परि. १.२ अन्वये उत्पादक उद्योगांची व्याप्ती

क) माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यभूत सेवा धोरण - २०१५ च्या परिच्छेद - ४ (i), (ii), (iii), (v) & (vi) अन्वये निश्चित केलेल्या माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यभूत सेवा अंतर्भूत रहातील.

३) जागेचे वाटप

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या एकूण सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगासाठी असलेल्या औद्योगिक प्लॉटपैकी २० % प्लॉट अ.जा/अ.ज. उद्योजकांसाठी राखीव ठेवण्यात येतील. सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांसाठी वाटप करेल. (भूखंड वाटपासाठी) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातर्फे अजा./अ.ज. उद्योजकांसाठी स्वतंत्र जेष्ठता यादी ठेवण्यात येईल व प्राधान्याने वाटप करण्यात येईल.

४) भूखंडासाठी अनुदान:

सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांसाठी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ क्षेत्रातील भूखंड ३० % सवलतीच्या दराने देण्यात येतील (सवलत अधिकतम रु.१० लाख) व अन्य भागातील भूखंड २० % सवलतीच्या दराने (अधिकतम रु. ५ लाख) सदर सवलत सामाजिक न्याय विभाग व आदिवासी विभाग च्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून देण्यात येईल. सदर सवलत नव्याने घेण्यात येणा-या भूखंडासाठी लागू राहतील आणि भूखंडाच्या पूर्नखरेदीसाठी लागू राहणार नाही. या प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाचे भूखंड दर अथवा शिग्रगणक (Ready reckoner rate) दर भूखंडाची किंमत निश्चित करण्यासाठी विचारात घेण्यात येतील. सदर प्रयोजनार्थ अंदाजे रु. ३० कोटी आवर्ती खर्च प्रस्तावीत असून सामाजिक न्याय विभागाकडून २० कोटी व आदिवासी विकास विभागाकडून रु.१० कोटी निधी अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल.

५) उद्यम भांडवल निधी:

राज्य शासनाकडून रु. २०० कोटी चा निधी सीडबी -SIDBI Small Industrial Development Bank of India च्या मदतीने उद्योग विकास निधी निर्माण केला आहे जो नव्याने स्थापित उद्योगांना प्रोत्साहन म्हणून देण्यात येतो. तसेच अतिरिक्त ५० कोटीचा निधी विशेषत्वाने अजा./अ.ज उद्योजकांसाठी निर्माण करण्यात येईल. सामाजिक न्याय विभाग व आदिवासी विकास विभाग यांच्या माध्यमातून राज्य शासन तेवढ्याच निधीचे अंशदान अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे करेल. सदर निधी नव्याने सुरु होणा-या उत्पादन उद्योग घटकांसाठी व्यवहार्य तफावत निधी (viable gap funding) म्हणून देण्यात येईल. लोक शाहिर आण्णाभाऊ साठे विकास महामंडळ, संत रोहिदास चर्मउद्योग व चर्मकार विकास महामंडळ, महात्मा फुले विकास महामंडळ व आदिवासी

विकास महामंडळ यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या अर्जदारांचा देखील SIDBI Venture Capital Fund करिता विचार करण्यात येईल. सदर प्रयोजनार्थ उद्यम भांडवल निधी रु. ५० कोटी अनावर्ती खर्च असून सामाजिक न्याय रु. ३३ कोटी व आदिवासी विकास विभाग रु. १७ कोटी यांच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यात येईल.

६) विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजनेचे विहित निकष

पात्र उद्योगांना प्रचलित सामुहिक प्रोत्साहन योजनेतील विहित निकषांची पूर्तता करत असल्यास खालील विशेष प्रोत्साहने अनुज्ञेय राहतील.

- अ) प्रस्तुत योजनेतर्गत अ व ब प्रवर्गातील क्षेत्रांना क प्रवर्गातील लाभ अनुज्ञेय राहतील. घटकाच्या पात्रतेसाठी घटक ज्या क्षेत्रात आहे त्याचे निकष विचारात घेतले जातील.
- ब) प्रस्तुत योजनेतर्गत क व ड प्रवर्गातील क्षेत्रांना ड+ प्रवर्गातील लाभ अनुज्ञेय राहतील.
- क) प्रस्तुत योजनेतर्गत ड+ प्रवर्गातील क्षेत्रांना नक्षलप्रवन क्षेत्र प्रवर्गातील लाभ अनुज्ञेय राहतील.
- ड) उपरोक्त लाभ सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३ अंतर्गत नवे व विस्तारीत उत्पादन उद्योगांना लागू रहातील.
- इ) सदर योजनेतील उद्योजकांना राज्य शासनाच्या अथवा केंद्र शासनाच्या अन्य योजनांचा लाभ देखिल घेता येईल.

७) भाग भांडवल अनुदान :

प्रस्तुत योजनेतर्गत सुक्ष्म लघु व मध्यम गटातील केवळ नवीन निर्मिती पात्र उद्योगांना एकूण भांडवली गुंतवणूकीच्या १५ % ते ३० % भाग भांडवल अनुदान देण्यात येईल. सदर अनुदानाची मर्यादा रु.१५ ते ३० लाख उद्योग क्षेत्राच्या गटवर्गवारीनुसार राहिल व ती उत्पादनाच्या दिनांकापासून ५ समान हप्त्यामध्ये देण्यात येईल. सदर निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभाग यांच्याकडून प्राप्त अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून देण्यात येईल.

अ.क्र	सा.प्रो.यो -२०१३ नुसार तालुका वर्गीकरण	स्थिर भांडवली गुंतवणूकीची टक्केवारी	कमाल भांडवली अनुदान (रु. लाखात)
१.	अ व ब	१५%	१५
२)	क	१५ %	१५
३)	ड	२०%	२०
४)	ड+	२५%	२५
५)	ना उद्योग जिल्हा /नक्षल प्रभावी क्षेत्र	३०%	३०

८) वीज शुल्क अनुदान:

प्रस्तुत योजनेतर्गत सुक्ष्म लघु व मध्यम गटातील केवळ पात्र निर्मिती उद्योगांना खालील प्रमाणे उत्पादनाच्या दिनांकापासून वीज वापर व त्याचे भूगतान केल्यावर पाच वर्षाकरिता विद्युत शुल्क अनुदान देण्यात येईल.

- अ) विदर्भ, मराठवाडा व उत्तर महाराष्ट्र - रु.२ प्रति युनिट रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग

ब) उर्वरित राज्य -रु १ प्रति युनिट

प्रस्तुत प्रयोजनार्थ आवश्यक निधी सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३ अंतर्गत उद्योग विभागाकडे उपलब्ध निधीतून भागविण्यात येईल.

९) व्याज अनुदान:

९.१) प्रस्तुत योजनेतर्गत सुक्ष्म, लघु व मध्यम गटातील केवळ पात्र निर्मिती उद्योगांना व्याज अनुदान देय राहिल. सदर व्याज अनुदान घटकांनी स्थावर मालमत्ता संपादन करण्यासाठी बँकांकडून अथवा सार्वजनिक वित्तीय संस्थेकडून घेतलेल्या कर्जाच्या परत फेडीसाठी केलेल्या प्रत्यक्ष व्याज भरण्याच्या अनुषंगाने देण्यात येईल. व्याज अनुदानाच्या रकमेची गणना पुढील प्रमाणे करण्यात येईल.

९.२ बँकेचा प्रत्यक्ष व्याज दर वजा केंद्र शासनाच्या कोणत्याही योजनेद्वारे प्राप्त व्याज अनुदान अथवा वित्तीय संस्थेकडून मिळालेले व्याज अनुदान व दंडात्मक चक्रवाढ व्याज अथवा ५ % प्रति वर्ष यापैकी जे कमी असेल ते .

९.३ व्याज अनुदानाची प्रतिवर्ष मर्यादा घटकाने त्या वर्षात वापरलेल्या वीज बिलाच्या दुप्पट असणार नाही.

९.४ प्रस्तुत प्रयोजनार्थ आवश्यक निधी सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३ अंतर्गत उद्योग विभागाकडे उपलब्ध निधीतून भागविण्यात येईल.

१०) समुह औद्योगिक विकास गट (cluster development)

राज्य शासन पात्र उद्योगासाठी समुह औद्योगिक विकास गटाद्वारे प्रोत्साहन देईल. राज्य शासनाच्या समुह औद्योगिक विकास गट योजनेतर्गत १० समुहांचा विकास या प्रयोजनासाठी करण्यात येईल. प्रस्तुत प्रयोजनासाठी ९० % निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाकडून अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे करण्यात येईल. समुह औद्योगिक विकास गट योजनेतर्गत दरवर्षी २ समुहांचा विकास करून ५ वर्षात १० समुह पूर्ण करण्यात येतील. या प्रयोजनासाठी अनावर्ती खर्चासाठी रु. ३० कोटी एवढी तरतुद प्रस्तावित केली असून त्याकरिता आवश्यक निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल.

११) पायाभूत सुविधांचा विकास-

सदर केंद्र शासन व राज्य शासन सहाय्यीत समुह औद्योगिक विकास गट योजनेतील अत्यावश्यक पायाभूत सुविधांसाठी (रस्ते, वीज, पाणी) १०० % अर्थसहाय्य राज्य शासनातर्फे देण्यात येईल. सदर समुह योजनेत ५०% पेक्षा अधिक लाभार्थी अजा./अज प्रवर्गातील असतील. प्रस्तुत समुह औद्योगिक विकास गटातील पायाभूत सुविधा जसे रस्ते, वीज पाणी, सामुहिक प्रक्रिया केंद्र व चाचणी केंद्र या करिता निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाकडून अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे करण्यात येईल. या प्रयोजनासाठी अनावर्ती खर्चासाठी रु. ३० कोटी एवढी तरतुद प्रस्तावित केली असून त्याकरिता आवश्यक निधी सामाजिक न्याय विभाग (२० कोटी) व आदिवासी विकास विभाग (१० कोटी) अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल.

१२) उबवन केंद्राची स्थापना -

विशेष प्रयोजन संस्थेच्या (SPV) च्या मदतीने उबवन केंद्राची (incubation centre) स्थापना करण्यात येईल. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ या प्रयोजनासाठी विशेष प्रयोजन संस्थेला भूखंड उपलब्ध करून देईल व त्याकरिता आवश्यक निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल. या प्रयोजनासाठी अनावर्ती खर्चासाठी रु. ५ कोटी एवढी तरतुद प्रस्तावित केली असून त्याकरिता आवश्यक निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येईल.

१३) तालुका स्तरावर अनुसुचित जाती /अनुसुचित जमातीसाठी योजना -

अनुसुचित जाती /अनुसुचित जमातीसाठी प्रवर्गातील दलित युवकांमध्ये उद्योजकता वाढीस लागवी या हेतूने प्रत्येक तालुक्यातील एक अनुसुचित जाती व एक अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील उद्योजकाची निवड करून त्यांना प्रारंभिक स्तरापासून उद्योग उभारणी पासून ते उद्योग यशस्वीरित्या चालवणे व त्यातून शाश्वतरित्या लाभ मिळेपर्यंत विशेष योजना राबविण्यात येईल. महाराष्ट्र शासन विविध विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या उद्योग व व्यवसाय विकासाच्या योजनेद्वारे तसेच प्रस्तुत विशेष सामुहिक प्रोत्साहनयोजनेद्वारे अनुसुचित जाती /अनुसुचित जमाती प्रवर्गातील उद्योगांना सहाय्य करण्यात येईल, तसेच त्यांना मनोधैर्य विकास आणि तयार मालाच्या विक्रीकरिता सहाय्य करण्यात येईल. प्रस्तुत योजनेचा खर्च सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

प्रस्तुत योजनेतील उद्योजकांची निवड व्यापक जाहिरात देऊन संबंधितांचे अर्ज मागविण्यात येतील व तालुक्यातील एका अनुसुचित जाती /अनुसुचित जमाती उद्योजकांची निवड जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीमार्फत करण्यात येईल. सदर समितीची रचना व उद्योजक निवडीचे निकष खालील प्रमाणे रहातील.

१३.१) जिल्हास्तरीय निवड समिती -

प्रत्येक जिल्हयातील प्रस्तुत योजनेसंदर्भात प्राप्त अर्जाची छाननी व लाभार्थीची अंतिम निवड करणे व योजनेचे लाभ देण्याकरिता जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हा कृती दल /जिल्हा निवड समिती खालील प्रमाणे राहिल.

अ.क्र	पदनाम	समितीतील स्थान
१	जिल्हाधिकारी (संबंधित जिल्हा)	अध्यक्ष
२	व्यवस्थापक अग्रणी बँक (लिड बँक)	सदस्य
३	जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी	सदस्य
४	प्रकल्प अधिकारी आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
५	DICCI प्रतिनिधी	सदस्य
६	महाव्यवस्थापक जिल्हा उद्योग केंद्र	सदस्य सचिव

१३.२) लाभार्थीकरिता पात्रता निकष :-

- १) कोणताही उमेदवार ज्याचे वय १८ वर्ष पूर्ण आहे
- २) प्रकल्प उभारणी करिता सहाय्य प्राप्त करण्याकरिता उत्पन्नाची मर्यादा राहणार नाही.

- ३) संबंधित तालुक्यांमध्ये जन्मस्थान असले पाहिजे.
- ४) लाभार्थी उद्योजकाकडे सक्षम प्राधिकार्याने दिलेले जात प्रमाणपत्र असावे.
- ५) अनुसूचित जाती व एक अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील प्रत्येकी एक असे दोन लाभार्थी प्रत्येक तालुक्यात निवडण्यात येतील.
- ६) योजनेत सुक्ष्म व लघु नवीन व्यवहार्य घटकांचा समावेश राहिल.
- ७) अस्तित्वातील /जुन्या घटक योजनेस पात्र राहणार नाही.
- ८) कुटुंबातील केवळ एक सदस्य योजनेतील आर्थिक सहाय्य मिळण्यासाठी पात्र राहिल.
- ९) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती उद्योजकांना प्रोत्साहन अनुदान योजना मंजूर आहे. सदर घटकांच्या नाविन्यपूर्ण उद्योगास (Startup Unit) अतिरिक्त १०% प्रोत्साहने लागू रहातील.
- १०) DICCI मार्फत उद्योजकांना तांत्रिक सहाय्य व तयार मालाची विक्री करिता सहाय्य करण्यात येईल.

१४) कौशल्य विकास योजना:

प्रस्तुत योजनेतर्गत अ.जा/अ.ज प्रवर्गातील उद्योजकांच्या ज्ञानात वाढ करणे व सामाजिक विकास करण्याच्या हेतूने कौशल्य विकास कार्यक्रम राज्य शासनाकडून हाती घेण्यात येईल. महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र (MCED) व उद्योजकता विकास संस्था अहमदाबाद (EDI) आणि राष्ट्रीय सामाजिक विकास संस्था (NSDC) यांच्या संयुक्त विद्यमाने निवासी उद्योजकीय विकास कार्यक्रम १ ते ३ महिन्यांच्या कालावधीकरीता आखून त्याद्वारे अजा/अज प्रवर्गातील लाभार्थ्यांमध्ये उद्योजकीय मानसिकता रुजवून त्यांना यशस्वी उद्योजक घडविण्यात येईल. या प्रयोजनासाठी वार्षिक रू. ५ कोटी ऐवढी तरतुद प्रस्तावित केली असुन त्याकरिता आवश्यक निधी सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीद्वारे उपलब्ध करुन देण्यात येईल.

१५) आढावा व पाठपुरावा :- प्रस्तुत योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणी व रोजगार उन्नती कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी लाभार्थी उद्योजकांना विविध केंद्र /राज्य शासनाच्या योजने अंतर्गत कर्ज मिळाल्यानंतर सहाय्य करण्यात येईल व वेळोवेळी आढावा घेण्यात येईल व उद्योजकांच्या अडचणी दूर करण्यात येतील. महाराष्ट्र उद्योजक विकास कक्ष (MCED) मार्फत उद्योजकांना व्यवस्थापन प्रक्रीया कौशल्य व दैनंदिन कामकाज जसे वित्तीय व्यवस्थापन, उत्पादन, विक्री, व्यवसाय व्यवस्थापन, बँकींग व्यवहार, लेखे व्यवस्थापन इत्यादी बाबत प्रशिक्षण देण्यात येईल. व या संदर्भातील खर्च सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभाग यांच्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून भागविण्यात येईल.

१६) प्रदर्शन व विक्री केंद्र :-

राज्य शासन प्रादेशिक विकास मंडळांच्या कार्यालयात अशा उद्योजकांसाठी केंद्रीय प्रदर्शन व विक्री केंद्र/गाळे स्थापन करेल.

१७) केंद्र व राज्य शासनाच्या विविध विभाग /मंडळे यांच्या वतीने विविध स्वयंरोजगाराच्या योजना सद्यस्थितीत लाभार्थ्यांना अर्थिक सहाय्य देऊन राबविण्यात येत आहेत. या व्यतीरिक्त महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ यांच्यामार्फत अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती उद्योजकांच्या तयार मालाला विक्रीसाठी प्रयत्न करण्यात येतील आणि सदर महामंडळाकडून पूरवठादार विकास कार्यक्रम हाती घेऊन राज्य शासन, केंद्र शासन तसेच यांच्या अधिनस्त सार्वजनिक उपक्रम , महामंडळे यांना अनुसूचित

जाती/जमाती उद्योजकांनसाठी राखीव ४ % कोट्टयातून तयार मालाचा पूरवठा करण्यासाठी सहाय्य करण्यात येईल.

१८) प्रस्तुत योजनेच्या सविस्तर कार्यपध्दतीबाबत आदेश स्वतंत्र रित्या निर्गमित करण्यात येतील.

उपरोक्त विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजना च्या विविध घटकांसाठी अपेक्षित निधी याबाबत स्वतंत्र विवरण पत्र - अ सोबत जोडले असून योजनेकरीता एकुण खर्च रू.१८७ .५० कोटी अपेक्षित आहे. प्रस्तुत एकुण रू. १८७.५० कोटी पैकी वार्षिक आवर्ती खर्च रू. ७२.५० कोटी असुन अनावर्ती खर्च रू. ११५ कोटी अपेक्षित आहे. सदर खर्च २:१ या प्रमाणात सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभाग यांच्याकडून प्राप्त होणा-या आर्थीक तरतुदीतुन भागविण्यात येईल. सामाजिक न्याय विभागाकडून रू.१३५ कोटी अर्थसहाय्य व अदिवासी विभागाकडून रू. ५२.५० कोटी अर्थसहाय्य अपेक्षित आहे. प्रस्तुत विषयी वित्तीय तरतूद अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात करण्यात येईल व निधी मंजूरीचे आदेश यथावकाश निर्गमित करण्यात येतील.

उपरोक्त विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजनेचा प्रारूप आराखडा नियोजन , वित्त, सामाजिक न्याय व आदिवासी विकास विभाग व कौशल्य व उद्योजकता विकास विभागाच्या अभिप्रायासह मंत्रीमंडळ बैठकीच्या मान्यतेने निर्गमीत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०२१११७५०४७०६१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(संजय इंगळे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. सर्व संबंधित मा.मंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व संबंधित मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
५. सर्व विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,
६. मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. सर्व मंत्रालयीन विभागाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
८. आयुक्त, कौशल्य विकास , रोजगार व उद्योजकता संचालनालय, कोकण भवन, नवी मुंबई,
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१ महाराष्ट्र , मुंबई

१०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र नागपूर,
११. महालेखापाल (लेखा परिक्षा)-१, महाराष्ट्र मुंबई
१२. महालेखापाल (लेखा परिक्षा)-२ महाराष्ट्र नागपूर
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१४. निवासी व लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी , महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी मुंबई.
१६. विकास आयुक्त तथा उद्योग संचालक, नवीन प्रशासन इमारत, पहिला मजला मंत्रालय, मुंबई-३२.
१७. Dalit Indian Chamber of Commerce & Industry.
१८. सर्व कार्यासने , उद्योग विभाग, उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२